Steve Cavanagh

TOINEN HEISTÄ VALEHTELEE

DOCENDO

Toinen heistä valehtelee

Steve Cavanagh

TOINEN HEISTÄ VALEHTELEE

Englannin kielestä
suomentanut Päivi Paju

DOCENDO

MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394
FSC
www.fsc.org

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuperäisteos
Steve Cavanagh: *Fifty Fifty*, 2020
Copyright © Steve Cavanagh 2020
Kaikki oikeudet pidätetään.

Suomenkielinen laitos
© Docendo, 2025
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
www.docendo.fi

Suomennos: Päivi Paju
Kannen kuvat: iStock
Kansi: Tilla Larkiala/Taittopalvelu Yliveto Oy
Ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-005-6
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@docendo.fi

Luca Vestelle.

Kiitokseni ja ihailuni siitä, että olet minun kirjailijakamuni, että kannustat minua, että kirjoitat upeita kirjoja, jotka viihdyttävät minua, ja että saat minut nauramaan kippurassa.

Kiitos kaikista vuohista.

TAMMIKUU

EDDIE

On olemassa kolme sanaa, joita me puolustusasianajajat kammoamme enemmän kuin mitään muuta. Kyseiset sanat tuijottivat minua puhelimestani. Ne olivat tulleet minulle tekstiviestinä hetki sitten.

HE OVAT PALANNEET.

Valamiehistö oli harkinnut päätöstään kokonaiset neljäkymmentäkahdeksan minuuttia.

Neljässäkymmenessäkahdeksassa minuutissa ehtii tehdä kaikenlaista. Käydä lounaalla. Vaihtaa öljyt autoon. Luultavasti jopa katsoa jakson jotakin televisiosarjaa.

Mutta neljässäkymmenessäkahdeksassa minuutissa ei ehdi saada aikaan oikeudenmukaista ja tasapuolista tuomiota New York Cityn historian monimutkaisimmassa murhaoikeudenkäynnissä. Se ei vain ollut mahdollista. Arvelin, että luultavasti kyse oli valamiehistön kysymyksestä. Tämä ei ollut tuomio.

Ei voinut olla.

Kadun toisella puolella, Lafayetten kulmassa, sijaitsee Corte Café. Ulkopuolelta se näyttää kutsuvalta. Sisällä tarjolla on kahvia ja aamiaisleipiä sekä muovipöydät ja -tuolit. Yleensä vähintään kolme asianajajaa vilvoittelee takamustaan noilla tuoleilla.

Joukosta erottuvat aina ne, jotka odottavat valamiehistön päätöstä. He eivät pysty syömään. He eivät pysty istumaan paikallaan. He hermoilevat kuin kahvilassa istuvalla miehellä olisi viidakkoveitsi sylissään. Minulla oli tapana käydä siellä tuomiota odotellessani, mutta toisen asianajajan katseleminen valamiehistölimbossa sai kenen tahansa jättämään kahvin Corte Caféssa väliin. Ja kahvi siellä on sentään hyvää.

Niinpä huonekalujen järsimisen sijaan nappasin mukaani kahvin ja lähdin kävelemään aukiolle. En osaa sanoa, kuinka monta kertaa olen kävellyt Foley Squarella. Ennätykseni on kolme päivää. Niin kauan valamiehistöltä kesti julistaa päämieheni syyttömäksi, ja minä melkein kaivoin kuopan jalkakäytävään kenkieni kannoilla. Tällä kertaa olin juuri astunut ulos Corte Cafésta kahvimuki kädessäni, kun sain tekstiviestin.

Heitin kertakäyttömukini pois, ylitin kadun ja kävelin kulman taakse Manhattanin oikeustalolle. Yhdysvaltain lippu liehui tangossa yhdeksän metrin korkeudella pääovista. Lippu oli vanha. Kovat tuulet, vesisateet ja aika eivät olleet kohdelleet sitä lempeästi. Lipun värit olivat haalistuneet, ja lippu oli melkein revennyt kahtia. Osa tähdistä oli rispaantunut ja kadonnut tuulien mukana. Isot punaiset ja valkoiset raidat ulottuivat melkein alas asvalttiin. Sen saisi korjattua rahalla. Ajat olivat ankarat ja vielä ankeammiksi ne muuttuisivat, mutta yleensä lipusta pidettiin hyvää huolta, vaikka katto vuotaisi. Minusta vanha lippu kannatti säästää – auringonpaisteen haalistamat, ratkenneet ja revenneet liput tuntuivat jollain tapaa sopivan tähän aikaan. Arvelin, että kenties tuomarit ajattelivat samoin. Rajan taakse häkkiin suljettujen lasten myötä Yhdysvaltain lippu oli joidenkin silmissä menettänyt hohtonsa. En ollut koskaan aiemmin nähnyt maatani yhtä kahtia jakautuneena.

Lipputangon päässä istui korppi. Suurikokoinen musta lintu, jolla oli pitkä nokka ja terävät kynnet. Ensimmäiset New Yorkin kaupunkiin palanneet korpit havaittiin vuonna 2016. Tavallisesti niitä esiintyy New Yorkin osavaltion yläosassa; kukaan ei tiennyt, miksi ne olivat palanneet. Ne rakensivat pesänsä siltojen ja ylikulkusiltojen korkeisiin nurkkiin, toisinaan jopa matkapuhelinmastoihin tai sähkötolppiin. Ne söivät jätteitä sekä nurkkiin ja kaupungin kujille käpertyneitä kuolleita olioita.

Kun kuljin korpin alapuolelta, se rääkäisi – *kraaak, kraak*. En tiennyt, oliko se tervehdys vai varoitus.

Olkoon mikä oli, se kuitenkin teki oloni levottomaksi.

Ennen tätä juttua en uskonut pahuuteen. Tähän ikään mennessä olin kohdannut miehiä ja naisia, jotka tekivät pahoja tekoja ja joiden kanssa olin mitellyt, mutta olin pannut ne silkan inhimillisen heikkouden piikkiin – ahneuden, himokkuuden, raivon tai halun. Jotkut olivat myös sairaita. Päästään. Voisi sanoa, että he eivät olleet vastuussa kammottavista rikoksistaan.

Kun minua viittoiltiin siirtymään eteenpäin oikeustalon aulan turvatarkastusjonossa, en saanut näitä ajatuksia pois mielestäni. Ne tunkeutuivat pääni sisään – myrkyttivät ajatukseni. Jokainen ajatus oli uusi veripisara kylmässä vesilasissa. Ennen pitkää ei enää muuta näekään kuin punaista.

Useimpien vastaani tulleiden tappajien kohdalla olen yrittänyt löytää jonkinlaisen selityksen heidän käytökselleen. Jotain heidän menneisyydestään tai mielenlaadustaan, joka selittää heidän järkeilynsä ja rikollisen käytöksensä. Pystyin aina järkeistämään sen.

Tällä kertaa ei ollut helppoa selitystä. Ei avainta.

Tätä en pystynyt järkeistämään. En kunnolla. Tämän jutun ytimessä oli jotain synkkää.

Jonkinlaista pahuutta.

Ja olin tuntenut pahuuden kosketuksen. Se oli leijunut uhkaavana tämän jutun päällä, niin kuin korpit leijuvat kaupungin yllä.

Vahtimassa.

Odottamassa.

Sitten syöksyivät alas tappamaan terävillä kynsillään ja veitsenterävällä nokallaan. Synkän mustina, kuolettavan nopeina.

Millään muulla tavalla sitä ei voinut kuvailla. Mitään parempaa sanaa sille ei ollut. Ihmiset voivat olla hyviä. On olemassa hyvän ihmisen käsite. Sellaisen ihmisen, joka tekee hyviä asioita, koska hän nauttii siitä. Miksei siis päinvastainenkin voisi olla mahdollista? Miksei ihminen voisi olla paha vain siksi, että nauttii siitä? En ollut ajatellut asiaa aiemmin sillä tavalla, mutta nyt ajatuksessa oli järkeä. Pahuus on todellista. Se piileskelee synkissä paikoissa, ja se voi jäytää ihmistä kuin syöpä.

Moni oli kuollut. Ja kenties vielä useampi kuolisi ennen kuin tämä päättyisi. Kun vartuin lapsena pienessä, kylmässä talossa Brooklynissa, äiti sanoi minulle, ettei hirviöitä ollut olemassakaan. Tarinoista, joissa kerrottiin lapsia vanhemmiltaan varastavista ja metsään vievistä hirviöistä ja noidista, äitini totesi, että ne olivat pelkkiä satuja. *Hirviöitä ei ole olemassakaan*, hän sanoi.

Hän oli väärässä.

Rikostuomioistuimen rakennuksen hissit olivat vanhat ja tuskallisen hitaat. Hissi vei minut omaan kerrokseeni, nousin hissistä ja kävelin käytävää pitkin oikeussaliin kaikkien muiden perässä. Menin istumaan paikalleni puolustuksen pöytään päämieheni viereen. Kun valtava määrä yleisöä istui paikoillaan, ovat suljettiin. Tuomari oli jo asettunut omalle paikalleen.

Salissa istuvat vaikenivat, kun valamiehistö marssi jonossa paikalleen.

He olivat jo antaneet paperit kirjurille. Paperit, jotka he olivat täyttäneet valamiehistön huoneessa. Päämieheni yritti sanoa jotain, mutta en kuullut häntä kunnolla. Veri kohisi korvissani.

Olin melko hyvä arvioimaan, mihin ratkaisuun valamiehistö päätyisi. Osasin ennakoida sen. Ja olin oikeassa, joka hemmetin kerta. Tiesin jo ennen kuin otin jutun, oliko päämieheni syyllinen.

Olin viettänyt monta vuotta huijarina ennen kuin hyödynsin kyseisiä taitojani asianajajana pienellä hienosäädöllä. Kahdensadan dollarin huijaaminen huumediileriltä ei eroa kovin paljon siitä, että huijaa valamiehistön antamaan oikean tuomion. Vankilaan päätyy viattomia ihmisiä kaiken aikaa – paitsi jos se minusta on kiinni. En anna sen enää tapahtua. Olin oppinut lukemaan ihmisiä – baareissa, ravintoloissa, kaduilla. Olin siinä taitava. Joten kun harjoitin puolustusasianajajan ammattiani oikeussalissa, tiesin ensi tapaamisesta lähtien, oliko päämieheni syyllinen. Jos päämieheni oli syyllinen, mutta halusi vakuuttaa viattomuuttaan oikeussalissa, toivotin hänelle onnea ja hyvästelin hänet. Olin kulkenut sillä polulla vuosia sitten, ja sen hinta oli liian raskas kannettavaksi. Olin sivuuttanut intuitioni, päästänyt päämieheni menemään. Hän oli syyllinen, ja minä olin päästänyt hänet vapaaksi. Hän satutti jotakuta. Niinpä minä satutin häntä. Jollain tapaa minä maksan edelleen siitä virheestä. Kukaan ei ole erehtymätön. Jokaista on mahdollista huijata.

Jopa minua.

Päämiesten ja valamiehistön jäsenten lukeminen oli minun erityisalaani. Tämä juttu ei ollut tavanomainen. Siinä ei ollut mitään tavanomaiseen viittaavaakaan.

Tämä oli ensimmäinen tuomio, jota en pystynyt ennakoimaan. Juttu osui liian lähelle minua. Mielessäni tuomio voisi

kallistua kumpaan suuntaan tahansa. Yhtä hyvin sen voisi ratkaista heittämällä kolikkoa. Tilanne oli täysin tasan. Tiesin, mitä toivoin tapahtuvan. Tiesin jo, kuka tappaja oli. En vain tiennyt, tajuaisiko valamiehistö sen. En osannut lukea valamiehistön ilmeitä.

Olin myös väsynyt. En ollut nukkunut viikkokausiin. En sen synkän punaisen yön jälkeen.

Kirjuri nousi seisomaan ja puhui valamiehistön puheenjohtajalle.

”Oletteko tulleet tässä jutussa yksimieliseen päätökseen?” kirjuri kysyi.

”Kyllä olemme”, valamiehistön puheenjohtaja vastasi.

Kolme kuukautta aiemmin

OSA YKSI
SISARUKSET

Puhtaaksi kirjoitettu
hätäpuhelu

Tapausnumero: 19 - 269851
5. lokakuuta 2018, 23.35.24
Kellonaika: 23.35.24

Hätäkeskuspäivystäjä: New York City 911, tarvitsetteko poliisia, palokuntaa vai lääkäriä?

Soittaja: Tarvitsen poliisin ja ambulanssin. Nyt heti!

Hätäkeskuspäivystäjä: Kertokaa osoitteenne.

Soittaja: 152 Franklin Street. Pitäkää kiirettä, hän iski veitsellä ja on tulossa yläkertaan.

Hätäkeskuspäivystäjä: Onko talossa puukotettu jotakuta?

Soittaja: Kyllä, minun isääni. Voi luoja, kuulen siskoni nousevan portaita.

Hätäkeskuspäivystäjä: Poliisi ja ambulanssi ovat tulossa. Missä päin taloa te olette? Missä teidän isänne on?

Soittaja: Hän on toisessa kerroksessa. Päämakuuhuoneessa. Joka paikassa on verta. Minä… minä olen kylpyhuoneessa. Hän on minun siskoni. Hän on edelleen täällä. Minä luulen, että hänellä on veitsi. Voi luoja [ei saa selvää].

Hätäkeskuspäivystäjä: Pysykää rauhallisena. Oletteko lukinnut oven?

Soittaja: Kyllä.

Hätäkeskuspäivystäjä: Oletteko loukkaantunut?

Soittaja: En ole loukkaantunut. Mutta hän aikoo tappaa minut. Lähettäkää tänne apua nopeasti. Minä tarvitsen apua. Pitäkää kiirettä…

Hätäkeskuspäivystäjä: Apu on tulossa. Pysykää paikallanne. Jos pystytte, painakaa jalat ovea vasten. Hyvä, teidän pitäisi olla turvassa. Vetäkää syvään henkeä, poliisi on tulossa. Pysykää paikallanne ja olkaa vaiti. Mikä teidän nimenne on?

Soittaja: Alexandra Avellino.

Hätäkeskuspäivystäjä: Mikä teidän isänne nimi on?

Soittaja: Frank Avellino. Kyse on siskostani, Sofiasta, hän on seonnut. Hän repi isän kappaleiksi… hän [ei saa selvää].

Hätäkeskuspäivystäjä: Onko kylpyhuoneita useita? Missä niistä olette?

Soittaja: Päämakuuhuoneen kylpyhuoneessa. Taidan kuulla siskoni. Hän on makuuhuoneessa. Voi luoja…

Hätäkeskuspäivystäjä: Pysykää vaiti. Teillä ei ole mitään hätää. Poliisi on vain parin korttelin päässä. Pysykää linjalla.

Soittaja: [ei saa selvää]

Hätäkeskuspäivystäjä: Alexandra… Alexandra? Oletteko vielä siellä?

Puhelu katkesi 23.37.58.

Puhtaaksi kirjoitettu
hätäpuhelu

Tapausnumero: 19 - 269851
5. lokakuuta 2018, 23.36.14
Kellonaika: 23.36.14

Hätäkeskuspäivystäjä: New York City 911, tarvitsetteko poliisia, palokuntaa vai ambulanssia?

Soittaja: Tarvitsen poliisia ja ambulanssia. Isäni kuolee! Olen osoitteessa 152 Franklin Street. Isä! Isä! Ole kiltti, jaksa vielä… hänet pahoinpideltiin. Hän tarvitsee ambulanssin.

Hätäkeskuspäivystäjä: Kertokaa nimenne.

Soittaja: Sofia. Sofia Avellino, voi paska, en tiedä, mitä minun pitäisi tehdä. Verta on hirveästi.

Hätäkeskuspäivystäjä: Onko isänne pahoinpidelty? Onko hän talossa?

Soittaja: Hän on makuuhuoneessa. Siskoni teki sen. Se oli hän… [ei saa selvää]

Hätäkeskuspäivystäjä: Onko talossa muita henkilöitä? Oletteko te turvallisessa paikassa?

Soittaja: Minä luulen, että hän on lähtenyt. Olkaa kiltti ja lähettäkää tänne joku, minua pelottaa ihan hirveästi. En tiedä, mitä minun pitäisi tehdä.

Hätäkeskuspäivystäjä: Vuotaako isästänne verta? Jos verta vuotaa, yrittäkää painaa haavaa kankaalla tai pyyhkeellä. Painakaa koko ajan. Poliisin pitäisi olla pihassa ihan pian. Näen, että talosta on soitettu toinenkin hätäpuhelu.

Soittaja: Mitä? Onko joku muukin soittanut hätäpuhelun?

Hätäkeskuspäivystäjä: Onko talossa joku muukin?

Soittaja: Voi hyvä luoja! Alexandra. Hän on kylpyhuoneessa. Näen hänen varjonsa oven alta. Voi paska! Hän on siellä! Minun täytyy päästä ulos. Hän tappaa minut. Olkaa kiltti ja auttakaa minua … [kirkunaa]

Puhelu päättyi 23.38.09.

”Tällä kertaa ei ollut helppoa selitystä. Ei avainta. Tätä en pystynyt järkeistämään. En kunnolla. Tämän jutun ytimessä oli jotain synkkää. Jonkinlaista pahuutta.”

Molemmilla oli tilaisuus, molemmilla oli motiivi, molempia vastaan löytyy todisteita. Kaksi siskosta soittaa samasta talosta lähes yhtä aikaa hätäkeskukseen, koska heidän isänsä on murhattu raa’asti omaan vuoteeseensa. Ja he syyttävät toisiaan.

Monessa liemessä keitetty Eddie Flynn ottaa päämiehekseen siskoksista nuhjuisemman, Sofia Avellinon, joka herättää jo ulkoisella olemuksellaan valamiehistön epäilyt. Vastapuolella on hohdokas Alexandra Avellino, kiiltokuvamainen seurapiirijulkkis, jota edustaa nuori, ensimmäistä murhaoikeudenkäyntiään mittelevä Kate. Molemmat asianajajat uskovat vakaasti päämiehensä syyttömyyteen. Mutta kun oikeudenkäynnin aikana yhä useampi todistaja ja avustaja löytyy kuolleena, kukaan ei voi enää olla varma mistään.

Toinen heistä valehtelee jatkaa Eddie Flynn -oikeussalitrillerisarjaa, joka yllättää viimeisille sivuille asti nerokkailla käänteillään. Nimihahmo Eddie Flynn on entinen huijari ja nykyinen asianajaja, joka saa huomata, etteivät kyseiset alat poikkea toisistaan kovin paljoa.

DOCENDO
www.docendo.fi

FSC
www.fsc.org
MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394

ISBN 978-952-850-005-6
9 789528 500056

84.2 | Kannen kuva: iStock | Kansi: Tilla Larkiala/Taittopalvelu Yliveto Oy